

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

76. An Confessio per literas aliquando possit esse valida post decretum Clementis VIII. Et an Sacerdos ita pœnitentem absolvens peccet mortaliter? Et an qui per literas, vel internuntium Sacerdoti ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

138 Tractatus Tertius.

firmus, qui loqui non potest? Ex p. 3. tract. 4.
Ref. 127. alias 128.

Sup.hoc pro .1. **A**firmative respondent Nugnus in ad-
sundo supra - dit. ad 3. part. q.9. art. 3. Turrianus de
Resol. 73. & pñnt. q.9. art. 2. diff. 32. dub. 2. qui citant Suarez,
pro infirmo, inf. nus de Sacram. cap. 37. q.7. n. 2. Vazquez in 3.p.
in Ref. 1. post tom. 4. q.9. art. 4. dub. 5. num. 2. ubi ita ait, quod
seq. in fine. non obstat scriptum perdi posse, quod absoluta
& in Ref. 80. confessione potest statim rumpi, & paulo ante
§. ult. & in confessionem ita scribi, & custodiri, ut non per-
datur, nec etiam obstat, quod surripere potest Sa-
cerdos, sic enim etiam possit ipse eodem modo
manifestare crimina, qua voce audisset in confes-
sione, & nihilominus tenetur confiteri, & aequaliter
est dæminum utroque.

Sup.hoc mu-
to supra in
Ref. 72. &c. 2. Hanc sententiam videtur etiam docere Lay-
man in *Theolog.moral.* lib. 5. tral. 6. cap. 6. num. 4.
ubi ait: Qui pérpetuū mutus est, & scribere nescit,
ad confessionem annuam nutibus, quatenus po-
test, faciendam obligatus esse videatur. Unde sup-
ponit in illis verbis, si scribere nesciat, quod si mu-
tus scribere sciat, tenetur confiteri per scripturam,
intellige semper præsentē Confessario. Vide etiam
Sylvest. ver. *Confessio*, I. quæst. 15. & Suarez tom. 4.
diff. 16. sect. 6.

3. At his non obstantibus contraria senten-
tiam tenendum esse puto, & ita docent Ioann. de la
Cruz in direct. conscient. p. 2. de Sacram. Pñnt. q.3.
dub. 7. concl. 1. Sotius in 4. diff. 18. q. 2. art. 6. Va-
lentia tom. 4. diff. .... q. 1. pñnt. 1. Filliulus tom. 1.
tract. 7. n. 6. 3. & Henriquez lib. 4. c. 4. num. 4. in
glossa littera A, ubi sic affirmit. Non tenetur præ-
cepto Ecclesiæ confiteri per scriptum etiam mutu-
sus, aut infirmus, qui loqui non potest. Sic ille.
Vide etiam Villalobos in *summam* tom. 1. tr. 9.
diff. 32. num. 3. & alios communiter, quia peccata
scribere & scriptum Confessario tradere, insolu-
tus est confitendi modus, & plerumque non va-
cat omni periculi publicationis, & hoc sufficit:
quare Ecclesiastica lex in tali casu non obligat.
Quid verò dicendum in articulo mortis? dic, ut in
infra Refol. seq. refol. resolvemus.

Quæ hic est
infra Refol.
78.

RESOL. LXXVI.

*An confessio per litteras aliquando possit esse valida
post Decretum Clem. VII.*

*Et an Sacerdos ita pénitentem absolvens peccet mor-
taliter?*

*Et an, qui per litteras, vel internum Sacerdoti
peccata sua manifestavit absentem Confessario, po-
sit absolvī, postquam Confessarius accedit ad il-
lum, dummodo adhuc vivat?* Ex p. 5. tract. 1. 4.
& Misc. Refol. 60.

Sup. hoc le-
ge supra la-
tam doctri-
nā Ref. 74.
& ne defe-
ras videre
Resolu-
tiones duarum
ultimarum
annotatione-
rum hujus
Ref. & Re-
solutiones
earum an-
notationū. §. 1. **A**D hoc dubium Philippus Gamachæus
ex doctrissima, & inclita facultate Pa-
risiensis Doctor Sorbonicus in 3. part. D. Thom. de
Sacram. Pñnt. cap. 20. §. 4. respondet. Et in primis
ait, nullam esse questionem si pénitent sciat di-
ctum decretum, & prohibitionem Ecclesiæ; tunc
enim mortaliter peccat, ac proinde ponit obicem
gratia, sicutque ejus absolutione omnino evadit nulla;
in autem pénitent laborat ignorantia invincibili-
tate, & bona fide agat, tunc quidem mortaliter peccat
Sacerdos cum absolvendo, quia vel scit, vel
scire tenetur absolucionem hanc esse illicitam. Ni-
hilominus tamen simpliciter videtur adhuc valida

absolutio, tum, quia Clemens VIII. non statuit
aperte contrarium, nec ait nullam esse talen ab-
solutionem, sed tantum non licere; multa enim
prohibentur, quae si sicut, rata sunt, tum quia com-
muni est haec Theologorum sententia, ut ejus-
modi confessio valida censeatur. Ita Paludanus,
Sylvester, Navarrus, Adrianus, Corduba, Ledes-
ma, Medina, Taperius, & alii. Tum, quia accedit
uba fides pénitentis; cum ē contrario loqui vi-
deatur Clemens VII., desertis verbis de iis tan-
tum, qui prudenter, & scienter contra prohibicio-
nem auli fuerint confiteri. Ita Gamachæus. Et pro
hoc sententia facit etiam Kellisonius in 3.p. tom. 2.
q.9. art. 3. dub. 3. ubi docet, validum esse absolu-
tionem, si confessio fiat per scriptum, & absolutio de-
tinet pénitentem præsentem. Et testatur ex Cardinali
Bellarmine Clementem VIII. declarasse viva vo-
ce, ē non intendisse prohibere absolucionem pén-
itentis in præsentia, qui tamen confessus fuerat
in absencia.

2. Sed hec opinio aliquibus non placet, per ea,
que adversus Coninch fatus firmavi in 3.p. tr. 3.
de abolutione morib. refol. 7. nam in suo decre-
to Clemens VII. confessionem factam absente
Sacerdoti non solum illicitam, sed etiam invali-
dam esse determinavit. Ex quo etiam refellunt ali-
qui opinionem Iacobi Mancini in append. ad pra-
xim infirm. præc. 4. dub. 2. num. 3. & Cœlestini in R. fol. cu-
compend. Theologie moral. tr. 1. cap. 21. num. 3. do-
centium agrum, qui per litteras, vel per inter-
nuncium Sacerdoti peccata sua manifestavit ab-
fenti Confessario, posse absolvī, postquam Confessarius
accedit ad illum, dummodo adhuc vivat;
& in hoc casu non transgreditur decretum
Clementis VIII. cum nūl pñsentem absolvat jux-
ta mentem dieti Pontificis. Ita Cœlestinus. Vide
me ipsum loco citato, & in 4.p. tr. 4. refol. 92. De
declaratione autem Clementis VII. quam affert
Kellisonius, non conflat authenticè.

R E S O L . L X X V I I .

*An esset absolvens, qui sine causa præberet Con-
fessario peccata scripta, & de illis præsente se ac-
cusaret?*

*Et quid est dicendum, si quis magnum pudorem sen-
tiret, si proprio ore peccata confiteatur; an peccet
mortaliter, si per scriptum confiteatur, præsente
Sacerdote?*

*Et quid, si agrotus per gutturis angorem confiteri ab-
solue non possit, & scribere peccata facile possit?*

Ex p. 3. tr. 4. Ref. 126. alias 127.

§. 1. **N**egative videtur respondendum ex Fa-
gundez præc. 2. lib. 3. cap. 1. n. 8. ubi sic
ait: Extra necessitatem ipsa confessio, & accusatio
semper facienda est ore, & peccaret mortaliter ille,
qui cum bene possit proprio ore confiteri, per si-
gnata, nutus, & interpretem (addit tu, & per scri-
pta) confiteretur. Et ratio est, quia mutaret con-
fuetudinem Ecclesiæ, quæ mutatio est gravis, &
in re gravi. Et ita etiam docet in terminis hanc
sententiam Sylvius in addit. ad 3.p. quæst. 9. art. 3.
conclus. 2. Vide etiam Filliulus. tom. 1. tract. 7. cap. 1.
num. 14. Coninch de Sacrament. diff. 6. dub. 1. con-
clus. 3. num. 3. Suarez in 3.p. tom. 4. diff. 21. sect. 3.
n. 5. & 6. & alios.

2. Non reticebo tamen contraria sententiam
docere Villalobos in *summam* tom. 1. tr. 9. diff. 31.
n. 1. ubi ita affirmit: [De lo dicho se infiere, que